

'Απουσία σοβαρότητας για τις πυρκαϊές

του Νικ. Α.Γ. Λιναρδάτου

Οι Άμερικανοί αντιμετωπίζουν τό πρόβλημα από τις αρχές του περασμένου αιώνα. Έξακολουθούν και σήμερα μέ όλο και νέες ιδέες, νέες αποφάσεις, καινούργιες αντίληψεις στρατηγικής. Χωρίς τελειωμό. Και πάντα μέ άβέβαια αποτελέσματα. Έδώ, ό κ. Γιώργος Α. Παπανδρέου, ό ήγέτης του ΠΑΣΟΚ, θά συσκέφθηκε, μεταξύ δύο περιοδειών τήν περασμένη εβδομάδα, μέ τόν ύπουργό του επί του Περιβάλλοντος, τόν κ. Άνδρέα Λοβέρδο, ειδικόν προφανώς λόγω νομικών σπουδών, και κατέληξαν σέ λύσεις του προβλήματος τής προλήψεως και τής κατασβέσεως των δασικών πυρκαϊών. Λύσεις τις όποιες επίσημως εξήγγειλε πρός τόν ελληνικό λαό ελπίζοντας πώς θά τις χάψει. Λύσεις πρωτότυπες, πρωτοφανείς, πρωτάκουστες, πρωτοποριακές του είδους «ταχεία θεσμοθέτηση χρήσεων γης σέ όλη τήν Έπικράτεια, στους αστικούς και περιαστικούς χώρους, ώστε νά αποτραπεί νέο κύμα αύθαιρετης δόμησης». Παρέλειψε νά εξηγήσει γιατί δέν τό έκαμαν οι κυβερνήσεις ΠΑΣΟΚ κατά τά δεκαοχτώ χρόνια και κάτι πού έκυβέρνησαν τή χώρα.

Σχολιάζω: Ούτε καν άσπρίνη για τήν ίαση βαρύτατης παθογένειας. Άερολογίες. Σαλοσπίρ των 80 mg για νήπια και μικρόνοες. Όταν δέν συμφωνούμε ούτε στα αντικειμενικά δεδομένα του προβλήματος, 650.000 στρέμματα έκάηκαν, ή μία έφημερίδα, 1.000.000 έγιναν στάχτη, ή άλλη. Και όταν τήν ίδια ώρα παράλληλα και παρόμοια σέ έκταση γεγονότα συμβαίνουν στήν Ίταλία (και πτώση Canadair, μέ θάνατο πιλότου), στις άλλες Βαλκανικές χώρες, στή Γαλλία, στήν Ίσπανία, στήν Τουρκία. (Τά κανάλια μας τά περνάνε ξώφαλτα για νά μή χάσουμε τήν πρωτιά, μέ ό, τι αυτό συνεπάγεται πολιτικά).

Περιβαλλοντικά προβλήματα αντιμετώπισαν προσφάτως και οι Έγγλέζοι. Άλλης φύσεως, αλλά και εκεί πολύ σοβαρά. Είδησεογραφία 24ης Ίουλίου: «μετά τήν προτροπή του ήγέτη των Συντηρητικών Ντάρβιντ Κάμερον (ό Άγγλος πρωθυπουργός) διέταξε τή διεξαγωγή ανεξάρτητης έρευνας για τις πλημμύρες πού "θούλιαξαν" στήν κυριολεξία τήν Άγγλία». Νά δούνε τί φταίει, τις αιτίες, τις συνθήκες, ποιός (ένδεχομένως) φταίει, τί πρέπει νά γίνει. Αυτό θά πεί σοβαρότητα. Έδώ, έμεις όλοι, από τήν πρώτη στιγμή καταλήξαμε χωρίς ένδοιασμούς και δισταγμούς: Φταίει ό καυγός Φούρλα-Κόη, φταίει ή κομματικοποίηση του κράτους και τής Πυροσβεστικής Ύπηρεσίας (και άς έλέγχονται όλα τά συνδικάτα των υπαλλήλων του δημοσίου -στενού και εύρέως- από πασόκους), φταίει ό Πολύδωρας, φταίει ή ΔΕΗ, φταίει οι χωματερές, φταίει ή βραδύτητα έπεμβάσεως, φταίει οι οικοπεδοφάγοι, φταίει οι έμπρηστές, φταίει οι κουκουλοφόροι, φταίει οι πράσινοι. Φταίει ό κακός μας ό καιρός.

"Ας εγκαταλείψουμε όμως σ' αυτό τό σημείο τις μικρότητες τής πολιτικής μας ζωής. Θέλω διαφορετικά νά χειριστώ τό θέμα. Γιατί δέν είναι φάρσα ή κωμωδία. Πρόκειται για τραγωδία. Και για τόν πρόσθετο λόγο ότι στήν τραγωδία πρωταγωνίστησε ή Κεφαλονιά μου. Ό γιός ενός παλιού καλού μου φίλου διευθύνει τό Large Fire Laboratory (Μεγάλο έργαστήριο πυρκαϊών) του άμερικανικού National Institute of Standards and Technology. Είναι 39 χρόνων. Τόν έχουν κατά καιρούς καλέσει νά γνωμοδοτήσει για φωτιά στήν ύποθαλάσσια σήραγγα τής Μάγχης, νά εξηγήσει γιατί ή φωτιά πού άκολούθησε τήν τρομοκρατική επίθεση κατά των πύργων του World Trade Center τήν 11η Σεπτεμβρίου 2001 τούς διέλυσε σαν νά ήσαν από κερί. Έδώ; Αποσιωπητικά... Ίδρουν έδρα μελέτης πυρκαϊών στό έακουστό MIT και του ζητούν νά τήν οργανώσει και νά τήν αναλάβει.

Αυτά λοιπόν πού θά έπιχειρήσω νά άνακεφαλαιώσω άντλούνται από σημείωμα του Άλέξανδρου Ν. Μαραγκίδη (Alexander Maranghides).

Τό δόγμα καταστολής των δασικών πυρκαϊών αρχίζει στις Ήνωμένες Πολιτείες τής Άμερικής νά παίρνει μορφή στις αρχές του περασμένου αιώνα. Ξεκινάει μέ δημόσια καμπάνια μέ σύνθημα «only you can prevent forest fires» (μονάχα έσύ μπορείς νά προλάβεις τις δασικές πυρκαϊές). Έπετεύχθη νά αύξηθεί ή κατανόηση του προβλήματος και νά μειωθούν οι δασικές πυρκαϊές κατά 80%. Ή μείωση όμως είχε σαν άποτέλεσμα τήν ανάπτυξη τής εύφλεκτης φυτικής ύλης (vegetative fuel) σέ πολλούς τύπους δασών. Ή μείωση των πυρκαϊών έδημιούργησε συνθήκες δασικής πυκνότητας μεγαλύτερης από όσο έπρεπε, κάνοντας τά δάση τρωτά σέ καταστροφικές πυρκαϊές. Μέ άλλη διατύπωση, σχεδόν τά 2/3 του έθνικού δασικού συστήματος τής χώρας απέφυγαν έναν ή περισσότερους κύκλους πυρκαϊών μέ συνέπεια μεγάλη αύξηση κινδύνων και άνησυχία για τήν ύγεια δασών έκτάσεως έκατομμυρίων στρεμμάτων.

Συνέχεια στήν τελευταία σελίδα

Άπουσία σοβαρότητας για τις πυρκαϊές

του Νικ. Α.Γ. Λιναρδάτου

Τό 2006 περίπου 83.000 πυρκαϊές στις ΗΠΑ κατέκαψαν πάνω από 36 εκατομμύρια στρέμματα. Οι περισσότερες τών μεγάλων καταστροφών έγιναν στις πληγείσες από ξηρασία δυτικές πολιτείες. Μόνο οι όμοσπονδιακές υπηρεσίες μεταξύ 2000 και 2005 εξέδωσαν για κατάσβεση πυρκαϊών 1,15 δισεκατομμύρια δολάρια τόν χρόνο, πού αντιστοιχεί σε 0,24 δολάρια κατά στρέμμα δασικής έκτασεως ή σε 42 δολάρια κατά καμένο στρέμμα. Η οικονομική ζημιά στις πληγείσες κοινότητες είναι τεράστιες σε καταστραφείσες οικοδομές, απώλεια εργασίας και χαμένες ευκαιρίες άναψυχής.

Τόν τελευταίον καιρό ένας συνεχώς αύξανόμενος αστικός πληθυσμός πιέζει εις βάρος τών δασικών περιοχών. Τοῦτο οδήγησε σε ταχύτατη ανάπτυξη αὐτοῦ πού ονομάσθηκε Wildland-Urban Interface, τόν χώρο πού συναντώνται ἡ οἰκοδόμηση μέ τή βλάστηση. Ἡ ταχέως αναπτυσσόμενη αστική καί ἡ δασική ἀλληλεπίδραση σε συνδυασμό μέ πενήντα σχεδόν χρόνια δημιουργίας εὐφλεκτῆς ὕλης, ὅπως ἀναφέρθηκε καί πιό πάνω, εἶχαν ὡς συνέπεια δύο καταστροφικές πυρκαϊές (Oakland Hill τό 1991 καί Cedar Fire τό 2003), κάθε μία ἀπό τίς ὁποῖες κατέστρεψε χιλιάδες κατοικίες καί προκάλεσε ζημιές 1,5 καί 2 δις δολλαρίων ἀντιστοίχως.

Τό 2000 ὁ Πρόεδρος ἐζήτησε ἀπό τοὺς ὑπουργούς Γεωργίας καί Ἐσωτερικῶν νά ἐπεξεργασθοῦν καί νά τοῦ ὑποβάλουν προτάσεις γιά τήν ἀντιμετώπιση τών ἀξανομένων κινδύνων καί περιστατικῶν πυρκαϊῶν, τή μείωση τών συνεπειῶν τους στίς ἀγροτικές κοινότητες καί στό περιβάλλον, καθώς καί γιά τήν ἐξασφάλιση ἐπαρκῶν μέσων ἀντιμετωπίσεως. Ἡ ἔκθεση Managing the Impacts of Wildfire on Communities and the Environment: A Report to the President in Response to the Wildfires of 2000 ἐγινε ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος αὐτοῦ πού λέγεται National Fire Plan (Ἐθνικό Σχέδιο κατά τών Πυρκαϊῶν). Ὑπό τήν κατεύθυνση τοῦ Προέδρου καί τοῦ Κογκρέσου οἱ ὑπουργοί Γεωργίας καί Ἐσωτερικῶν μαζί μέ Κυβερνήτες Πολιτειῶν καί ἄλλους ἐνδιαφερομένους ἀνέπτυξαν τήν 10-year Comprehensive Strategy (Δεκαετή Περιεκτική Στρατηγική) καί τό ἐπακόλουθο Implementation Plan (Σχέδιο Ἐφαρμογῆς), πού προωθοῦν τήν ἀνάπτυξη συντονισμένης στρατηγικῆς καί ἐνεργειῶν γιά τήν ἀντιμετώπιση τών δασικῶν πυρκαϊῶν. Ἄν τό ἐπέτρεπε ὁ χώρος, πολλά θά μπορούσαν νά γραφοῦν γιά τοὺς στόχους τοῦ Σχεδίου καί τίς μείζονες ἀρχές, πάνω στίς ὁποῖες στηρίχθηκε.

Ἐπιμύθιο. Ἐτσι ἐνεργοῦν ὅσοι θέτουν τό γενικό καλό πάνω ἀπό μικροπολιτικές σκοπιμότητες, μικρότητες καί μικροπρέπειες. Ἐτσι προχωροῦν οἱ σύγχρονες κοινότητες. Τό σαλοσπίρ οὔτε ψήφους φέρνει. Ὅπως περιττές καί ἀνώφελες εἶναι οἱ ἱερεμιάδες τών ἀνάξιων καναλιῶν μας καί πλείστων ἐφημερίδων.

Ἐγώ προσωπικά ἀπλῶς ἐθρήνησα μαζί μέ τόν Ὑπερίωνα τοῦ Φρίντριχ Χαίλντερλιν: «Ἡ ἀγαπημένη γῆ τῆς πατρίδας μου ξαναδίνει χαρά καί πόνο! Ἄχ! Σοῦ εἶχα ὑποσχεθεῖ μιᾶ Ἑλλάδα καί ἀντί γι' αὐτό λαθαίνεις ἕναν θρήνο».